

פניני השבוע

יו"ל לע"נ הרה"ח רבי ברוך בענדיט ב"ר משה נחום ליכטנשטיין זצ"ל

משגיח רוחני דישיבת "שער אליעזר" קרעטשניף

בעזה"ת, פרשת ויקהל תשע"א

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו' (ל"ה - א')

וברש"י "למחרת יום הכפורים", וגם בפרשת יתרו על הפסוק "ויהי ממחרת וישב משה לשפוט את העם", אעמר רש"י "ממחרת יום הכפורים", שני הדברים, עריכת המשפטים שבין אדם לחברו וקבלת הנדבות להקמת המשכן, נעשו באותו יום. ורצה משה רבנו בכך להבטיח, שבכסף ובזהב שנועדו להקמת המשכן לא ימצא שמץ של גזל, שלא יהא אדם תורם דבר שאינו שלו, לפיכך הכריז תחילה, "מי בעל דברים יגש אלי", שבתחילה יובאו לפניו התביעות שבין אדם לחברו, ורק לאחר שיהיה דן ביניהם ומוציא מידו של כל אחד את הממון שאינו שלו, רק אז ובו ביום, כל עוד הכסף מצוי אצלם, התחילו לאסוף את התרומות להקמת המשכן.

(כלי יקר)

אלה הדברים אשר ציוה ה' לעשות אותם (ל"ה - א')

משה רבינו הקהיל את כל בני ישראל ואמר להם, "אלה הדברים" - דברים אלה להקהילכם וללכדכם תמיד בלב אחד ובעצה אחת, הם רצון השי"ת "אשר ציוה ה' לעשות אותם".

(הרה"ק ר"י מווארקא זיע"א)

לא תבערו אש וגו' ביום השבת (ל"ה - ג')

העושה מחלוקת ביום השבת עובר על "לא תבערו אש" היינו אש המחלוקת "ביום השבת",

(השל"ה הקדוש זיע"א)

קחו מאתכם תרומה לה' כל נדיב לבו וגו' (ל"ה - ה')

דהנה כל מצוות המשכן הוא להשרות שכינתו ית' ויתעלה בינינו, ובאמת כל איש מישראל מחויב להשתדל שיהיו אבריו קדושים, וכמאמר הש"ס (תענית י"א), "לעולם יראה אדם עצמו כאילו קדוש שרוי בתוך מעירו", ובאמת לפי ערך קדושת ישראל, ככה השראת השכינה בבית המקדש, ולזה אמר הקב"ה "קחו מאתכם תרומה לה'" היינו שקדושתו יתרומם בתוכנו, ובמה יקחו, לזה הדר מפרש "כל נדיב לבו", היינו, שינדב כל אחד את לבו בטהרה וקדושה.

(דברי חיים - צאנז)

ראו קרא ה' בשם בצלאל בן אורי וגו' (ל"ה - ו')

בני, אל תרדוף אחר השררה, כי הכל גזור מלמעלה, ולאשר יחפוץ יתננה, בכל יום הקב"ה קורא ע"ז בעצמו, "ראו קראתי בשם", שנאמר "ראו קרא ה' בשם בצלאל".

(צוואת רבי אליעזר הגדול זיע"א)

וימלא אתו רוח אלקים בחכמה ובתבונה ובדעת וגו' (ל"ה - ל"א)

שכן בדרך כלל מי שהוא ירא אלקים ידיעתו במילי דעלמא אינה מרובה, ואמנם משום כך שאל פרעה את יוסף "הנמצא כזה" הנמצא עוד מי שהוא מוכשר לנהל את עניני המלוכה, ובו בזמן גם "אשר רוח אלקים בו", ירא שמים ואיש אלקים, וזאת היתה הרבותא בבצלאל, שהיו בו שתי התכונות כאחת, "רוח אלקים" ו"חכמה תבונה ודעת", וסגולות מופלאות אלה נועדו גם למלך המשיח, "ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה".

(על פי האברנאל)

ולחשוב מחשבות וגו' (ל"ה - ל"ב)

יש לרמז, שיהיה המחשבה חשובה בעיניו, "ולחשוב מחשבות" - להחשיב המחשבות, שלא לטנף את מחשבתו במחשבות זרות.

(דברי ישראל - מודזיץ)

ויבואו כל החכמים וגו' מרבים העם להביא וגו' ויצו משה וגו' אל יעשו עוד מלאכה וגו' ויכלא העם מהביא (ל"ו - ד' - ה' - ו')

העיקר שידע האדם שפלותו, ורוממות בוראו ית"ש, ויעשה המצוה בענווה ושפלות, כידוע בספרי יראים, וע"ז זה יאמר "ויבואו כל החכמים", שהרגישו כולם שיש חסרון בהמלאכה פנימיות של העם, והיא הגאווה, ע"י שמוסיפין והולכין וז"ש "מרבים העם להביא", לשון גדלות, ור"ל שהעם מרבין ומתגדלים את עצמותם ע"י ההבאה, וע"ז אינו עולה המלאכה בידם כהוגן, ולכן "ויצו משה ויעבירו קול במחנה וגו' אל יעשו עוד" וגו' "ויכלא העם מהביא", לשון צמצום ושפלות, ונעשו שפלים בעיניהם.

(צמח ה' לצבי)

והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות אותה (ל"ז - ז')

פי' מתי המלאכה היתה דים ומרוצה היא לפני השי"ת, כאשר "לכל המלאכה לעשות אותה" היינו כאשר חושב שצריך הוא לעשות אותה שוב ויודע הוא בנפשו שזאת אינה העבודה הנרצית ולא בזאת חפץ ה', אבל אם "והמלאכה היתה דים" שחושב האדם שמלאכתו אשר עשה, היתה דים ויצא ידי חובתו לפני השי"ת, אז "לכל המלאכה לעשות אותה" צריך לחזור ולעשות את כל המלאכה שוב כי לא מרוצה הוא כלפי שמיא.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

פניני השבת

בשמירת שבת יתקנו מה שפגמו בכל התורה

כל המודה בע"ז ככופר בכל התורה, ומעתה אחר מעשה העגל, צריכין כל ישראל לתקן את כל התרי"ג מצות אשר פגמו, ודבר זה רחוק מגדר ההשגה, אשר ע"כ באה מצוות ה' שיזהרו במצות השבת, ששקולה כנגד כל התורה, ובזה יתקנו.

(אור החיים הקדוש זיע"א)